

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

Esas Sayısı : 2017/83 (Siyasi Parti Mali Denetimi)

Karar Sayısı : 2018/34

Karar Tarihi : 4.1.2018

I. MALİ DENETİMİN KONUSU

Türkiye Halk Partisi 2016 yılı kesin hesabının incelenmesidir.

II. İLK İNCELEME

1. Türkiye Halk Partisinin Anayasa Mahkemesine verdiği 2016 yılı kesin hesabına ilişkin belgeler üzerinde yapılan inceleme sonuçlarını içeren ve Raportör Sadettin CEYHAN tarafından heyete sunulan ilk inceleme raporu, Anayasa ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ile 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun ilgili kuralları, bunların gerekçeleri ile diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüştülüp düşüldü:

2. Parti Genel Başkanı tarafından gönderilen yazıda yıl içerisinde hiçbir gelir ve gider olmadığı ifade edilmiştir.

3. 2820 sayılı Kanun'un 74. maddesinde, "*Siyasi partilerin mali denetimi Anayasa Mahkemesince yapılır. Anayasa Mahkemesi, siyasi partilerin mal edinimleri ile gelir ve giderlerinin Kanuni uygunluğunu denetler.*

...

Siyasi partilerin genel başkanları, karara bağlanarak birleştirilmiş bulunan kesin hesap ile parti merkez ve bağlı ilçeleri de kapsayan iller teşkilatının kesin hesaplarının onaylı birer örneğini Haziran ayı sonuna kadar Anayasa Mahkemesine ve bilgi için Yargutay Cumhuriyet Başsavcılığına vermek zorundadırlar. Bu belgelere, ilgili siyasi partinin aynı hesap döneminde edindiği taşınmaz ve değeri yüz milyon lirayı aşan taşınır malların, menkul kıymetlerin ve her türlü hakların değerleri ile edinim tarihlerini ve şekillerini de belirten listeleri eklenir." hükmü,

4. 111. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde ise siyasi partilerin "*74 üncü madde hükümlerine aykırı hareket eden sorumluları hakkında, üç aydan altı aya kadar hafif hapis ve on beş milyon liradan otuz milyon liraya kadar hafif para cezası verilir.*"

hükmü yer almıştır.

5. Genel Merkez hesap cetvelini, Parti Merkez Karar ve Yönetim Kurulu tarafından alınmış, Parti Genel Merkezi ve il örgütlerinin kesin hesaplarının incelenip kabul edildiğine ve birleştirildiğine ilişkin karar ve aynı hesap döneminde edindiği taşınmaz ve değeri 100 TL'yi aşan taşınır malların, menkul kıymetlerin ve her türlü hakların değerleri ile edinim tarihlerini ve şekillerini de belirten listeleri göndermeyen Parti yetkilileri hakkında 2820 sayılı Kanun'un 111. maddesinin (b) bendine istinaden gerekli işlemlerin yapılması için Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulması gerekir.

6. Ayrıca Mahkemeye hesap verilebilir şekilde kayıt ve belge düzeninin oluşturulmaması inceleme ve araştırmayı engellemeye yönelik eylemler olduğundan 2820

sayılı Kanun'un 111. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine istinaden gerekli işlemlerin yapılması için Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulması gerekir.

7. Diğer taraftan Parti Genel Merkez kesin hesabının denetimi gerçekleştirilmediğinden, Partinin 2016 yılı hesabının 2820 sayılı Kanun uyarınca kabul edilmesinin mümkün olmadığına karar vermek gerekmektedir.

III. SONUÇ

Türkiye Halk Partisinin 2016 yılı kesin hesabının incelenmesi sonucunda;

1. Genel Merkeze ait 2016 yılı kesin hesabının, Parti Merkez Karar ve Yönetim Kurulu tarafından alınmış, Parti Genel Merkezi ve il örgütlerinin kesin hesaplarının incelenip kabul edildiğine ve birleştirildiğine ilişkin kararın ve Partinin 2016 yılında edindiği taşınmaz ve değeri 100 TL'yi aşan taşınır malların, menkul kıymetlerin ve her türlü hakların değerleriyle edinim tarihlerini ve şekillerini gösteren listenin gönderilmemesi nedeniyle 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 74. maddesi ve aynı Kanun'un 111. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca yasal işlem yapılması için Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulmasına,

2. Mahkemeye hesap verilebilir şekilde kayıt ve belge düzeninin oluşturulmaması ile hesabın dışında gelir ve gider oluşturulması inceleme ve araştırmayı engellemeye yönelik eylemler olduğundan 2820 sayılı Kanun'un 111. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca yasal işlem yapılması için Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulmasına,

3. Parti Genel Merkez kesin hesabının denetimi gerçekleştirilmediğinden, Partinin 2016 yılı hesabının 2820 sayılı Kanun uyarınca kabul edilmesinin mümkün olmadığına,

4.1.2018 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan Zühtü ARSLAN	Başkanvekili Burhan ÜSTÜN	Başkanvekili Engin YILDIRIM
Üye Serdar ÖZGÜLDÜR	Üye Serruh KALELİ	Üye Osman Alifeyyaz PAKSÜT
Üye Recep KÖMÜRCÜ	Üye Nuri NECİPOĞLU	Üye Hicabi DURSUN
Üye Celal Mümtaz AKINCI	Üye Muammer TOPAL	Üye M. Emin KUZ
Üye Hasan Tahsin GÖKCAN	Üye Kadir ÖZKAYA	Üye Rıdvan GÜLEÇ
Üye Recai AKYEL	Üye Yusuf Şevki HAKYEMEZ	